

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 125/12
Luksemburgā, 2012. gada 4. oktobrī

Spriedums lietā C-321/11
Germán Rodríguez Cachafeiro, María de los Reyes Martínez-Reboredo
Varela-Villamor/Iberia, Líneas Aéreas de España SA

Saistīto reisu pasažieriem ir tiesības uz kompensāciju par iekāpšanas atteikumu, ja tas ir noticis pirmā reisa kavēšanās dēļ, kurā vainojams pārvadātājs

Kompensācija par iekāpšanas atteikumu ir maksājama ne tikai virspārdošanas gadījumos, bet arī gadījumos, kas saistīti ar citiem, it īpaši operacionāliem, iemesliem

Regulā par kompensāciju un atbalstu pasažieriem¹ lidmašīnu pasažieriem, kuru reisi izlido vai ielido dalībvalstīs esošās lidostās, ir piešķirtas zināmas tiesības. Tajā ir definēts jēdziens “iekāpšanas atteikums” kā gaisa pārvadātāja atteikums pārvadāt pasažierus pret viņu gribu, lai gan viņi ir laikus ieradusies uz iekāpšanu ar apstiprinātu rezervāciju. Regulā tomēr ir paredzēti gadījumi, kad šādu atteikumu pārvadātājs var attaisnot. Citos gadījumos pasažieriem ir tiesības uz tūlītēju kompensāciju, biļetes cenas atlīdzināšanu vai maršruta maiņu līdz galamērķim, kā arī aprūpi laikposmā, kamēr viņi gaida nākamo reisu.

G. Rodríguez Cachafeiro k-gs un *M. R. Martínez-Reboredo Varela-Villamor/Iberia* k-dze katrs lidsabiedrībā *Iberia* bija nopircis aviobiļeti no Akorunjas (Spānija) uz Santodomingo. Šajā biļetē bija ietverti divi reisi: reiss no Akorunjas uz Madridi un reiss no Madrides uz Santodomingo. Pie *Iberia* reģistrācijas galdiņa Akorunjas lidostā viņi pierēģistrēja savu bagāžu tieši līdz galamērķim un saņēma iekāpšanas kartes abiem saistītajiem reisiem.

Pirmais reiss kavējās par stundu un divdesmit piecām minūtēm. Paredzot, ka šīs kavēšanās dēļ abi pasažieri Madridē nokavēs saistīto reisu, *Iberia* atcēla viņu iekāpšanas kartes otrajam reisam. Neraugoties uz šo kavēšanos, ielidojuši Madridē, viņi ieradās pie izlidošanas izejas brīdī, kad lidsabiedrība veica pēdējo iekāpšanas uzaicinājumu pasažieriem, bet *Iberia* darbinieki viņiem iekāpšanu liedza, jo viņu iekāpšanas kartes bija anulētas un vietas piešķirtas citiem pasažieriem. Viņi gaidīja līdz nākamajai dienai, lai ar citu reisu dotos uz Santodomingo, un savā galamērķī ieradās ar 27 stundu kavēšanos.

Uzskatot, ka lidsabiedrība *Iberia* viņiem nepamatoti bija atteikusi iekāpšanu, viņi vērsās Spānijas tiesā, lūdzot piespriest lidsabiedrībai atlīdzināt viņiem EUR 600 katram, kā tas ir paredzēts regulā tādu ārpuskopienas reisu gadījumā, kuri ir tālāki par 3500 km. Tiesvedībā *Iberia* apgalvoja, ka šī situācija neatbilda iekāpšanas atteikumam, bet gan nokavētam saistītajam reisam, par kuru kompensācija nav maksājama, jo lēmums atteikt viņiem iekāpšanu esot bijis saistīts nevis ar virspārdošanu, bet gan ar iepriekšējā reisa kavēšanos.

Šajos apstākļos valsts tiesa uzdeva Eiropas Savienības Tiesai jautājumu, vai jēdziens “iekāpšanas atteikums” attiecas tikai uz situācijām, kurās sākotnēji ir notikusi virspārdošana, vai arī šis jēdziens var tikt attiecināts arī uz citām situācijām.

Šīs dienas spriedumā Tiesa uzskata, ka **jēdziens “iekāpšanas atteikums” attiecas gan uz virspārdošanas situācijām, gan arī situācijām, kas saistītas ar citiem, it īpaši operacionāliem, iemesliem.**

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 11. februāra Regula (EK) Nr. 261/2004, ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos un ar ko atceļ Regulu (EEK) Nr. 295/91 (OV L 46, 1. lpp.).

Šī interpretācija izriet ne tikai no regulas formulējuma, bet arī no tās mērķa, proti, nodrošināt augstu lidmašīnu pasažieru aizsardzības apmēru. Lai samazinātu pārāk lielo tādu pasažieru skaitu, kuriem pret viņu gribu tiek atteikta iekāpšana, Savienības likumdevējs 2004. gadā pieņēma jaunu regulu, ar kuru tika paplašināta iekāpšanas atteikuma jēdziena jēga, ietverot visus gadījumus, kuros gaisa pārvadātājs atsakās pārvadāt pasažieri. Tāpēc attiecināt jēdzienu "iekāpšanas atteikums" tikai uz virspārdošanas gadījumiem praktiski nozīmētu ievērojami samazināt pasažieriem sniegto aizsardzību, tos izslēdzot no jebkādas aizsardzības, lai gan viņi ir situācijā, kuras izraisīšanā, tāpat kā virspārdošanas gadījumā, viņi nav vainojami, bet tas būtu pretēji likumdevēja mērķim.

Turklāt regulā ir paredzēti gadījumi, kad iekāpšanas atteikums ir pamatots, piemēram, veselības stāvokļa, drošības vai nepiemērotu ceļojuma dokumentu dēļ. Taču Tiesa uzskata, ka tāds iekāpšanas aizliegums kā šajā lietā nav pielīdzināms šiem iemesliem, jo atteikuma iemesls nebija atkarīgs no pasažiera. Šajā atteikumā savukārt katrā ziņā ir vainojams pārvadātājs. Tas faktiski ir vai nu izraisījis sava pirmā reisa kavēšanos, vai arī kļūdaini uzskatījis, ka attiecīgie pasažieri nepaspēs laikus ierasties uz iekāpšanu nākamajam lidojumam, vai arī ir pārdevis biļetes uz diviem sekojošiem reisiem, kuriem laiks, kas nepieciešams, lai dotos uz nākamo reisu, ir bijis nepietiekams. Tādējādi Tiesa nolēma, ka gaisa pārvadātājs nevar ievērojami paplašināt gadījumus, kuros tam ir tiesības pamatoti atteikt pasažierim iekāpšanu, – tas būtu pretrunā šīs regulas mērķim. Tāpēc iekāpšanas atteikums, kas ir saistīts ar operacionāliem iemesliem, ir nepamatots, un tas dod šajā regulā paredzētās tiesības.

ATGĀDINĀJUMS: Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesām izskatāmo lietu ietvaros sniedz iespēju jautāt Tiesai par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības tiesību akta spēkā esamību. Tiesa neizlemj valsts lietu. Valsts tiesai pašai lieta ir jāatrisina saskaņā ar Tiesas nolēmumu. Šāds nolēmums tāpat ir saistošs citām valstu tiesām, kuras izskata līdzīgu problēmu.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Pilns [sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA mājas lapā pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Attēli no sprieduma nolasīšanas apskatāmi "[Europe by Satellite](#)". (+32) 2 2964106